

Žáci devátých tříd mají reálná očekávání v tom, co chtějí dále studovat

24.1.2024 - | Scio, s.r.o.

Průměrný percentil žáků hlásících se na gymnázia z testu českého jazyka je 72 a z testu matematiky 68 (to znamená, že žák je lepší než 72 % resp. 68 % všech žáků). Žáci, kteří chtějí jít na průmyslovou školu mají lepší průměrný percentil v matematice (58) než v českém jazyce (52) a žáci, kteří uvažují o podání přihlášky na učební obor bez maturity dosáhli v matematice průměrného percentilu 27 a v češtině percentilu 24. Výsledky vyplývají z každoročního projektu Národní testování 9. tříd, které realizuje společnost Scio. Testování, které proběhlo na podzim loňského roku, se zúčastnilo 21 800 žáků.

Z výsledků tak vyplývá, že na gymnázia chtějí převážně ti, kdo byli v testování nejúspěšnější. Zároveň gymnáziím také patří pomyslné třetí místo nejpreferovanější střední školy, pokračovat ve studiu na gymnáziu chce přes 4 300 žáků zapojených do testování (z celkového počtu 21 800, tedy asi každý pátý). Protože žáci mohli dobrovolně uvést své stávající známky z matematiky a češtiny, je z výsledků testování vidět, že na gymnázia se hlásí převážně jedničkáři. Jedničkáři jak v českém jazyce, tak v matematice tvoří více než 60 % všech dětí, kteří se hlásí na gymnázium. Třetinu (33 %) pak tvoří dvojkaři. Zajímavostí jsou žáci hlásící se na gymnázium ze škol, které místo známek využívají slovní hodnocení. Ti dosáhli lepších výsledků v obou předmětových testech než dvojkaři.

Nadprůměrný percentil (Čj 52 / Mat 58, viz graf) mají rovněž žáci, kteří chtějí jít na *průmyslovou školu*. Studovat by ji přitom chtěl přibližně 1 z 9 žáků (2 450 z 21 800). *Obchodní akademii* jako další typ střední školy označilo pouze 1 737 dotazovaných a i tito žáci při řešení dosáhli lehce nadprůměrných výsledků (percentil Čj 53 / Mat 55). Žáci, kteří uvedli, že chtějí jít na *jinou střední školu*, dosáhli v testování lehce podprůměrného výsledku (percentil Čj 49 / Mat 46), zároveň se ale jednalo o jednu z nejpočetnější skupin (4 812 žáků z 21 800). Velice podobně, co se týče počtu žáků (4 810) i výsledku testování, dopadli žáci, kteří si přejí navštěvovat *učební obor s maturitou* (percentil Čj 44 / Mat 45). Zhruba každý desátý žák (2 022) plánuje po základní škole pokračovat v *učebním oboru bez maturity*. Tito žáci zároveň dosáhli v průměru nejslabších výsledků testování (Čj 24 / Mat 27).

Protože úlohy Národního testování odrážejí znalosti požadované látky, jsou s ohledem na blížící se přijímací zkoušky na střední školy zajímavé právě úlohy, se kterými si žáci věděli nejméně rady. „V případě českého jazyka dělalo žákům největší problémy vyhledávání zájmen ve větě. Tato úloha měla jen 8% úspěšnost. Pouze 12 % žáků si pak poradilo s úlohami, ve kterých měli rozpoznat ohebná a neohebná slova. V testu z matematiky letošním devátákům dala nejvíce zabrat úloha na výpočet obsahu a obvodu kruhu (kružnice) v kombinaci s úhlopříčkou čtverce s pouhou 10% úspěšností. Lehce nad 10% úspěšností byla i úloha na vyhledání a zpracování údajů z tabulky. Třetí nejméně úspěšná úloha požadovala znalost umocňování záporných čísel. Úlohu zvládlo vyřešit necelých 16 % žáků,“ komentuje výsledky Aneta Vedralová, vedoucí projektu Národního testování.

Meziroční srovnání výsledků zároveň signalizuje klesající úroveň znalostí v České jazyce. Při řešení stejných úloh (tzv. kotevní úlohy testu) ve školním roce 21/22 dosáhli žáci průměrné úspěšnosti 54,89 % v aktuální školním roce je to jen 42,76 %. Zatímco si umí dobře poradit a úlohami zaměřenými na znalost a používání gramatických a mluvnických jevů, problémy jim dělá hlavně práce s textem. „Že dochází ke zhoršení v českém jazyce, potvrzují i výsledky našich Přijímaček nanečisto, v nichž si žáci zkouší řešit podobný typ úloh, jaké je čekají u státních přijímacích

zkoušek," dodává Veronika Nováková, vedoucí vzdělávacích projektů Scio pro rodiče a děti.

Pozn.: Co je Národní testování

Celorepublikové srovnávací testování žáků devátých tříd (ale i dalších ročníků) z českého jazyka, matematiky, angličtiny a obecných studijních předpokladů slouží pro získání kvalitní a nestranné zpětné vazby a zároveň přináší porovnání se stovkami škol z celé ČR. Testy vycházejí z aktuální podoby Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Analýzu výsledků získává nejen škola, ale individuální zprávu o svém testu dostane i každý žák.

<https://scio.mediaboard.com/p/zaci-devatych-trid-maji-realna-ocekavani-v-tom-co-chteji-dale-st-11>